De toekomst van het verleden 2.0

Strategieplan 2015 - 2020

April 2015

Universiteit Leiden
Archeologie

Bij ons leer je de wereld kennen

Coverfoto: Bij deze opgravingen in Oegstgeest vonden archeologen van de Universiteit Leiden een zeer zeldzame zilveren schaal uit de eerste helft van de zevende eeuw.

De toekomst van het verleden 2.0

Faculteit der Archeologie

Strategieplan 2015 - 2020

April 2015

INHOUD

SAMENVATTING *6*

INLEIDING *8*

KANSEN EN BEDREIGINGEN *10*
Sterke kanten *10*
Zwakke kanten *10*
Kansen *11*
Bedreigingen *11*

ORGANISATIESTRUCTUUR *12*

ONDERZOEK *15*

ONDERWIJS *16*
Onderwijsvernieuwing *17*
Titel Master of Science (MSc) en andere accreditaties *17*
Verbreding Research Master palet *17*
Museum Studies *17*
Engelstalige bachelor *17*

OPLEIDING, MAATSCHAPPIJ EN ARBEIDSMARKT *18*

ONTWIKKELINGEN EN SAMENWERKINGSVERBANDEN *20*
Nieuwe posities *20*
Wetenschappelijke integriteit *20*
Datamanagement en Open Access *20*
Diversiteitsbeleid *20*
Werving *21*
Nieuwe samenwerkingsverbanden *21*

FINANCIËN EN HUISVESTING *22*

PERSONEELSBELEID *25*
Loopbaanbeleid *25*
Basiskwalificatie Onderwijs (BKO), verdere ontwikkeling *25*
Facultaire sabbaticalregeling *26*
Talent Track *26*
Inschaling en bevordering *26*
Jaarlijkse besprekingen – de zogenoemde vlootschouwgesprekken *27*
Resultaat- en Ontwikkelingsgesprekken (R&O-gesprekken) *27*
Postdoc Community *27*
Aanscherping promovendibeleid *27*
Aantrekken (inter)nationaal toptalent *27*

VERSTERKING BAND MET BEROEPSPRAKTIJK EN ALUMNIBELEID *29*

ADVIESRADEN *30*
Raad van Advies *30*
Internationale Wetenschapsraad *31*

BIJLAGE BESTUURSAFSPRAKEN 2013-2016 *32*

Fotografie: Faculteit der Archeologie. Aan deze brochure, die met zorg is samengesteld, kunnen geen rechten worden ontleend.
De meest actuele informatie is te vinden op http://www.studereninleiden.nl

Foto: Onderzoek in de Middenbeemster

SAMENVATTING

In dit Strategieplan schetst het faculteitsbestuur zijn ambities en doelstellingen voor de periode 2015-2020. De Faculteit der Archeologie wenst haar positie als het meest vooraanstaande universitaire centrum in Nederland voor onderwijs en onderzoek op het gebied van de Archeologie verder uit te bouwen en één van de belangrijkste spelers op Europees niveau te worden door een zo breed mogelijk spectrum aan archeologisch onderzoek in zowel het veld als het laboratorium aan te bieden.

De organisatiestructuur en het personeelsbeleid worden hierop ingericht. De organisatiestructuur zal in de loop van 2015 worden gewijzigd door de vorming van drie departementen: *World Archaeology, Archaeological Sciences en Archaeological Heritage.* Terwijl het bestuur de kaders vaststelt en de (roulerend) departementsvoorzitters als eersten aanspreekbaar worden ten aanzien van de overkoepelende strategie van de verschillende departementen en de verdeling van de onderwijstaken, blijven de leerstoelgroepen verantwoordelijk voor opzet en uitvoering van het onderzoek.

De faculteit heeft een aantal maatregelen getroffen op het gebied van de wetenschappelijke integriteit op alle onderwijs- en onderzoeksniveaus en voor de staf als geheel.

De faculteit streeft naar verdere groei van de instroom van buitenlandse studenten. Er komt daartoe met ingang van het academisch jaar 2015/16 naast de Nederlandstalige ook een Engelstalige propedeuse. In 2016/17 wordt de BA2 geheel Engelstalig en vanaf 2017/18 is de hele bacheloropleiding Engelstalig.

De financiële positie van de faculteit is op de middellange termijn redelijk doordat de afgelopen jaren veel subsidies uit tweede en derde geldstroom zijn verworven. Op langere termijn is de armslag echter beperkt, zodat er een strikt beleid ten aanzien van de structurele verplichtingen wordt gehandhaafd. Iedere vaste aanstelling, van hoogleraar tot ondersteuningspost, is daarom een beleidsbeslissing.

Het personeelsbeleid voor zowel wetenschappelijk als ondersteunend personeel is gericht op het aantrekken, vasthouden en ontwikkelen van talent. Eind 2015 zal in ieder geval tachtig procent van de docenten het certificaat Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) en een groot deel ook het certificaat Basiskwalificatie Engels (BKE) hebben behaald. Begin 2015 wordt een nota Loopbaanbeleid vastgesteld met eenduidige richtlijnen voor inschaling en bevordering van het wetenschappelijk personeel.

Naast de bestaande Raad van Advies wordt een Internationale Wetenschapsraad ingesteld, die reflecteert op het onderwijs- en onderzoeksbeleid en de output van de staf.

Foto: Wevende Mixtec vrouw in San Pablo Tijaltepec (Oaxaca, Mexico).

Foto: Opgraving in Jebel Qurma

Foto: Rotstekening in de Jebel Qurma regio

INLEIDING

Dit Strategieplan haakt in op recent gevoerde discussies over het nieuwe universitaire instellingsplan en de documenten rond de onderzoeks- en onderwijsvisitaties die tussen 2012 en 2014 hebben plaatsgevonden. Belangrijkste doelen in de facultaire strategie blijven excellentie in onderzoek en het daarmee verweven onderwijs, innovatie van het onderwijs, interdisciplinair onderzoek, valorisatie van het onderzoek en aantrekken van toptalent. Het personeelsbeleid is hierop gericht. Het Strategieplan zal op onderdelen nader worden uitgewerkt in een aantal operationele uitvoeringsdocumenten.

Het verleden is een belangrijke culturele waarde in samenlevingen wereldwijd. Archeologie is een doeltreffende manier om het verleden te leren kennen en een plaats te geven in het heden. De maatschappelijke relevantie van de Archeologie als studie van het verleden komt onder meer tot uiting in de wetgeving ter bescherming van het archeologisch erfgoed (Conventie van Malta), de grote belangstelling voor archeologie in de media, het toenemend belang dat aan het werelderfgoed wordt gehecht, de opkomst van cultuurtoerisme en publieksparticipatie, maar ook in de speciale interesse voor archeologie in gebieden waar duidelijke culturele continuïteit met het (inheemse) verleden bestaat zoals in de Amerika's.
De archeologische studie van het verleden is een dynamisch proces waarbij vele disciplines betrokken zijn. Archeologen slaan bruggen tussen de alfa-, bèta- en gammawetenschappen. Voortdurende innovatie en ontwikkeling in methoden en technieken leiden tot nieuwe toepassingen in de Archeologie. Hierbij is fundamenteel onderzoek naar de materiële cultuur en theorievorming over menselijke samenlevingen essentieel. In het begrijpen van samenlevingen uit het verleden leidt de toepassing van methoden en theorieën uit de sociale en de levens- en natuurwetenschappen steeds weer tot nieuwe inzichten en onderzoeksmogelijkheden. Centraal binnen de faculteit staat de interdisciplinaire bestudering van de ontwikkeling van de menselijke samenleving wereldwijd, vanaf het allervroegste begin tot en met de moderne tijd. Parallel daaraan vormt ook de rol van het verleden in de vormgeving van de hedendaagse samenleving een belangrijk object van onderzoek. Dit komt tot uitdrukking in onze aandacht voor *World Archaeology, Archaeological Sciences* en *Archaeological Heritage*.

De faculteit is de grootste universitaire archeologische instelling in Nederland. De afgelopen jaren heeft de faculteit haar positie als marktleider in Nederland verder versterkt. Meer dan 60% van de Nederlandse eerstejaarsstudenten Archeologie kiest voor Leiden.
De Faculteit der Archeologie heeft ruim 170 medewerkers in dienst (130 fte; inclusief ondersteunend personeel) waarvan 50 fte in vaste dienst, en verzorgt onderwijs voor een 300-tal bachelorstudenten en 200 masterstudenten. Er is een groot aantal interne en externe promovendi en postdocs binnen de faculteit werkzaam waarvan een belangrijk deel uit het buitenland afkomstig is. De wetenschappelijke staf publiceert in toonaangevende tijdschriften en produceert monografieën die een essentiële bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onze kennis over het verleden. Hiervoor werden recentelijk prestigieuze prijzen en onderzoeksbeurzen verkregen.

De Faculteit der Archeologie heeft als ambitie haar positie in Nederland als het meest vooraanstaande universitaire centrum voor onderwijs en onderzoek op het gebied van de Archeologie verder uit te bouwen en één van de belangrijkste spelers op Europees niveau te worden door een zo breed mogelijk spectrum aan archeologisch onderzoek in zowel het veld als het laboratorium aan te bieden. Samenwerking met andere archeologische eenheden binnen en buiten Nederland is daarbij essentieel en zal dan ook verder worden uitgebouwd. Op Europese schaal wordt bijvoorbeeld intensief samengewerkt met de universiteiten van Konstanz, Cambridge, Heidelberg, Parijs en Leuven, en het Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology te Leipzig. Ook buiten Europa zijn er vele samenwerkingspartners, bijvoorbeeld in Midden- en Zuid-Amerika, het Caribisch gebied en het Midden-Oosten. Binnen Nederland bestaan tal van samenwerkingsverbanden met gemeenten, provincies, erfgoedinstellingen en andere universiteiten.

De laatste jaren ontving de faculteit prestigieuze prijzen en haalde vele grote onderzoekbeurzen binnen. Sinds 2010 ontving een aantal onderzoekers een Veni-, Vidi- of Vici-subsidie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) of een ERC Grant.
In 2011 verkreeg Maarten Jansen van de European Research Council een Advanced Grant voor zijn onderzoek naar de inheemse kalenders van Mexico en Guatemala.

Corinne Hofman ontving een EU-Synergy Grant van 15 miljoen euro samen met Willem Willems † (Archeologisch Erfgoed, Universiteit Leiden), prof. Gareth Davies (isotopenanalyse, Vrije Universiteit) en prof. Ulrik Brandes (network science, Universität Konstanz).

Wil Roebroeks werd benoemd tot KNAW Akademiehoogleraar.
Corinne Hofman ontving de KNAW Merianprijs voor vrouwen in de wetenschap. In 2007 verwierf Wil Roebroeks de NWO-Spinozapremie, gevolgd door Corinne Hofman in 2014.

Foto: José Joordens toont de fossiele schelp Pseudodon met een gaatje geboord door Homo erectus om de schelp te openen met een scherp object (@ Henk Caspers, Naturalis)

KANSEN EN BEDREIGINGEN

Om de positie van de faculteit in het universitaire krachtenveld te bepalen, hebben wij een sterkte/zwakteanalyse (SWOT) uitgevoerd, deels geënt op de recente onderwijs- en onderzoeksvisitaties.

Sterke kanten
- voortreffelijke staf met een doorgaans zeer goede wetenschappelijke output;
- intensieve internationale samenwerking;
- grote activiteit in veel delen van de wereld;
- breed spectrum aan archeologische methoden en technieken;
- sterk interdisciplinair onderzoek;
- flexibele structuur door de indeling in leerstoelgroepen;
- breed scala aan specialisaties en als zodanig uniek in Nederland;
- academisch één van de meest toonaangevende archeologische spelers in de wereld;
- enkele unieke specialismen met toonaangevende publicaties;
- zeer succesvol in het verkrijgen van onderzoekssubsidies en –beurzen;
- breed opleidingspalet;
- grotendeels Engelstalige opleiding;
- goedlopende *graduate school* voor promovendi;
- voorsprong op het gebied van datamanagement (*open access*).

Zwakke kanten
- te weinig samenbindend thematisch onderzoek, wat kan leiden tot verwatering van het profiel;
- relatief snel gegroeid met organisatorische problemen als mogelijk gevolg;
- vele unieke specialismen gedragen door beperkte staf;
- fragmentatie als gevolg van de bestaande organisatiestructuur;
- hoge docentbelasting door veelzijdig cursusaanbod;
- te weinig diversiteit (onder andere naar man/vrouwverhouding) in de samenstelling van de posities van universitair hoofddocent en hoogleraar;
- onvoldoende ontwikkeld en geïmplementeerd alumnibeleid;
- onvoldoende zichtbaarheid van de Postdoc Community en het nog in ontwikkeling zijn van het postdocbeleid;
- te weinig uitgewerkte relatie met de Nederlandse gemeenten.

Kansen
- erfgoed, een terrein waarop de faculteit goed vertegenwoordigd is, vormt in de nieuwe Europese onderzoeksfinanciering (Horizon 2020) een belangrijk thema;
- de faculteit zet al sterk in op excellentie, internationale samenwerking, een *networked university* en samenwerking met lokale en regionale overheden zowel als kleinschalige instellingen en bedrijven, en dit zijn thema's waarop zowel nationaal als internationaal in toenemende mate de nadruk gelegd wordt;
- om prangende vragen betreffende het nationale archeologische erfgoed op te lossen, is er be behoefte aan grensverleggend wetenschappelijk onderzoek dat zich buiten de kaders van de huidige nationale onderzoeksagenda en de Malta-financiering afspeelt;
- de faculteit maakt momenteel al naam met trans- en interdisciplinair onderzoek, dat in toenemende mate prioriteit krijgt van subsidieverlenende organisaties;
- de internationalisering van het onderwijsaanbod door invoering van de Engelstalige bachelor kan leiden tot een verdere uitbouw van het internationale profiel van de faculteit;
- de reeds ingezette herschikking van het onderwijs biedt goede mogelijkheden om in te spelen op de nieuwe eisen van de arbeidsmarkt;
- een grote diversiteit in internationale contacten draagt bij aan risicospreiding ten aanzien van het exploreren van nieuw onderzoek;
- de aantoonbare behoefte in het beroepsveld aan postacademisch onderwijs;
- de toenemende aandacht voor maatschappelijke relevantie en valorisatie;
- de faculteit kan goed inspelen op het nauwer betrekken van alumni bij het facultair beleid.

Bedreigingen
- de te sterke afhankelijkheid van NWO- en ERC-subsidies, die steeds moeilijker te verwer ven zijn, maakt de financiële positie van de faculteit onzeker;
- Archeologie is lastig te positioneren binnen het Topsectorenbeleid van NWO;
- de instroom van bachelorstudenten uit Nederland daalt, mede als gevolg van invoering van het studieleenstelsel;
- de demografische samenstelling van de staf: in de planperiode gaan de meeste huidige hoogleraren met emeritaat, waarmee veel expertise wegvalt.

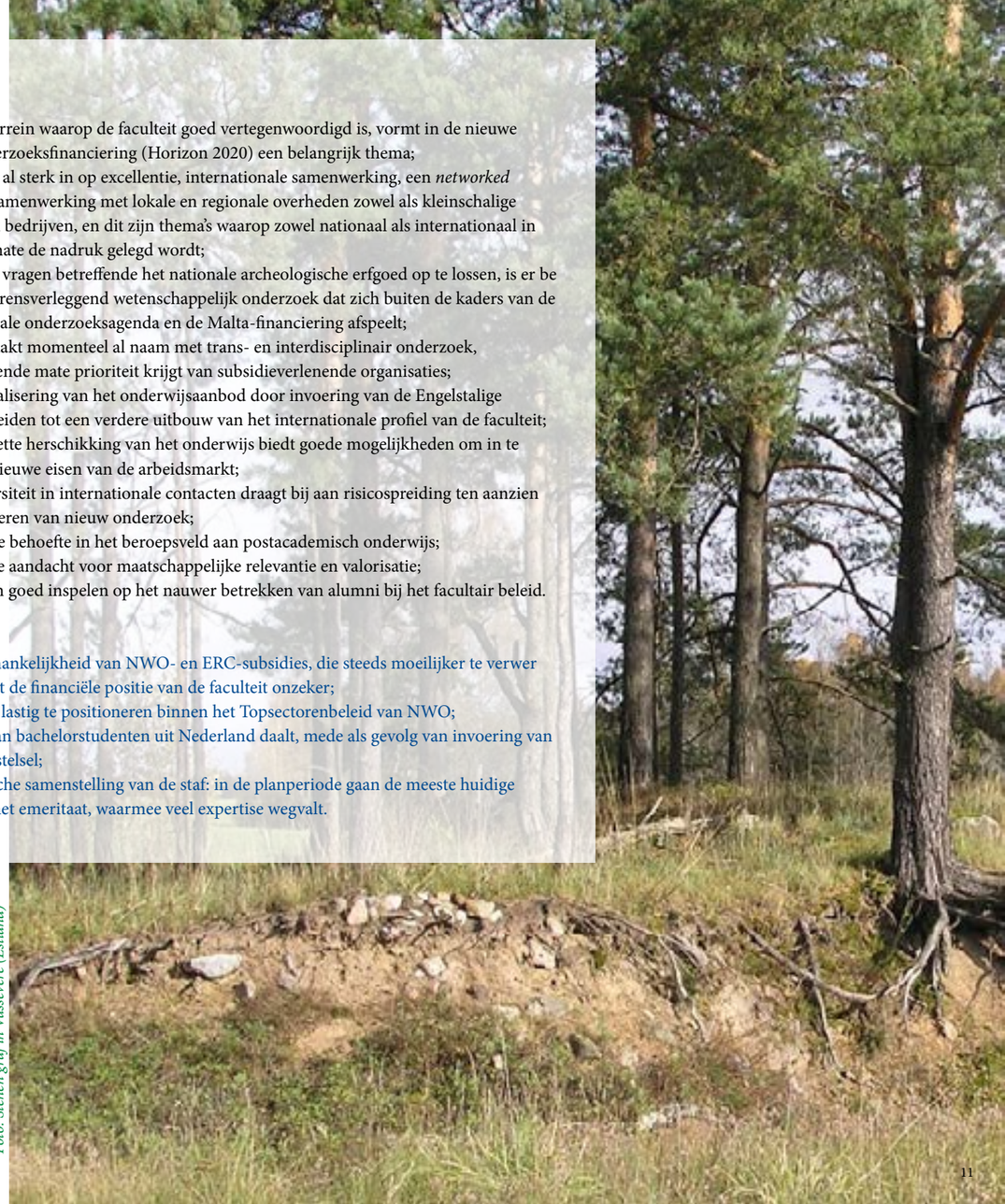

Foto: Stenen graf in Vassevere (Estland)

Foto: Maya tempel in Dzibilchaltun (Yucatan, Mexico)

ORGANISATIESTRUCTUUR

De doelstelling van de studie Archeologie aan de Universiteit Leiden is academici op te leiden in een multidisciplinaire, onderzoeksgestuurde omgeving met internationale uitstraling. Studenten worden erop voorbereid om optimaal te functioneren in archeologische of aanverwante beroepen van wetenschappelijke, commerciële of maatschappelijke aard. De opleiding beoogt studenten kennis te laten maken met de hoofdlijnen van de mondiale archeologische thematiek.

De faculteit is de laatste vijf jaar zeer sterk gegroeid, waarbij niet alleen grote aantallen nieuwe medewerkers werden aangesteld, maar ook verbreding van het onderzoek en het daarmee verweven onderwijs op het terrein van de *Archaeological Sciences* en het archeologisch erfgoed plaatsvond. Dit heeft de organisatie van onderwijs en onderzoek vele malen complexer gemaakt en op sommige punten bemoeilijkt. Een en ander vraagt om een aanpassing in de organisatiestructuur, waarbij gewaarborgd wordt dat de medewerkers in een onderzoeksgroep in vrijheid en met dezelfde financiële ondersteuning als voorheen kunnen werken aan zelfgekozen onderzoek en thematiek. Anderzijds is het essentieel dat organisatorische verbanden worden gelegd tussen de verschillende leerstoelgroepen voor wat betreft onderwijs en onderzoek dat de leerstoelgroep overstijgt en dat strategische keuzes worden gemaakt, afgestemd op de nationale en internationale agenda's.

Om een betere samenhang binnen de Faculteit der Archeologie op het gebied van zowel onderwijs als onderzoek te realiseren, kiest de faculteit voor een flexibel organisatiemodel waarin fragmentatie geminimaliseerd wordt en integratie en interdisciplinaire samenwerking worden gestimuleerd. De faculteit streeft er daarom naar om in de loop van 2015 drie op thematische leest geschoeide departementen te vormen. Vanzelfsprekend is er met betrekking tot de personele invulling van de positie van de drie departementsvoorzitters een overgangsfase aan de orde. De ontwikkelingen in het vakgebied, het toenemende inter- en transdisciplinaire karakter van het onderzoek, de nieuwe eisen die de arbeidsmarkt stelt, en de sterke groei van de faculteit maken het wenselijk om onze organisatie zo aan te passen dat integratie en samenwerking in onderwijs en onderzoek worden gestimuleerd en geïntensiveerd.
In deze departementen zijn de leerstoelgroepen en laboratoria ondergebracht. De departementen worden roulerend voorgezeten door een hoogleraar uit één van de leerstoelgroepen. De departementsvoorzitter houdt zich bezig met de overkoepelende strategie van het departement. Beleidsvoorbereidend overleg met het faculteitsbestuur vindt plaats op het niveau van de leerstoelgroepen evenals de financiering van het onderzoek en budgetverdeling. De laboratoria kennen hun eigen financiering.

De departementsvoorzitters worden na overleg met de leerstoelgroephouders voor een periode van drie jaar benoemd door het faculteitsbestuur. De functie departementsvoorzitter is voorbehouden aan de gewone hoogleraren. Verlenging voor een periode van drie jaar is mogelijk. De faculteit streeft naar een rationele en eerlijke verdeling van de lasten.
Alle leden van het wetenschappelijk personeel worden bij één van de drie departementen ondergebracht. Hetzelfde geldt voor het ondersteunend en beheerspersoneel in de laboratoria. Alle leden van het wetenschappelijk personeel kunnen inzetbaar zijn voor het onderwijs van de verschillende departementen.
De departementsvoorzitters zijn eerstverantwoordelijk voor de verdeling van de onderwijstaken binnen de departementen.

De leerstoelgroepen blijven zelf primair verantwoordelijk voor opzet en uitvoering van het onderzoek.

Via een geobjectiveerd toewijzingsmodel bepaalt het faculteitsbestuur op basis van een stelsel van onderwijsnormen de omvang van de onderwijstaakstelling per departement. Ook voor de begeleiding van promovendi (en eventueel postdocs) wordt modelmatig tijd beschikbaar gesteld. Het bestuur stelt hiervoor een bijbehorende set normen vast.

Het is de ambitie van de faculteit om *Archaeological Computer Sciences* op termijn te ontwikkelen tot leerstoelgroep. Nagedacht wordt over de mogelijkheid Klassieke Archeologie als eigen leerstoelgroep in te richten.

Hieronder is het complexe netwerk van samenwerkingsverbanden binnen de faculteit te zien.

Drie departementen

World Archaeology	*Archaeological Sciences*	*Archaeological Heritage*
(1) *Human Origins*	(6) *Bioarchaeology* - *Laboratory for Archaeozoological Studies* - *Laboratory for Archaeobotanical Studies* - *Laboratory for Human Osteology and Funerary Archaeology*	(9) *Archaeological Heritage Management*
(2) *European Prehistory*	(7) *Material Culture Studies* - *Laboratory for Artefact Studies* - *Laboratory for Ceramic Studies*	(10) *Heritage of Indigenous Peoples*
(3) *Roman Provinces, Middle Ages and Modern Period*	(8) *Computer Sciences***	
(4) *Archaeology of the Americas*		
(5) *Archaeology of the Near East and the Mediterranean**		

* Er wordt nagedacht over de mogelijkheid om Klassieke Archeologie als eigenstandige leerstoelgroep in te richten.
** Het is de ambitie van de Faculteit om (*Archaeological*) *Computer Sciences* op termijn te ontwikkelen tot leerstoelgroep.

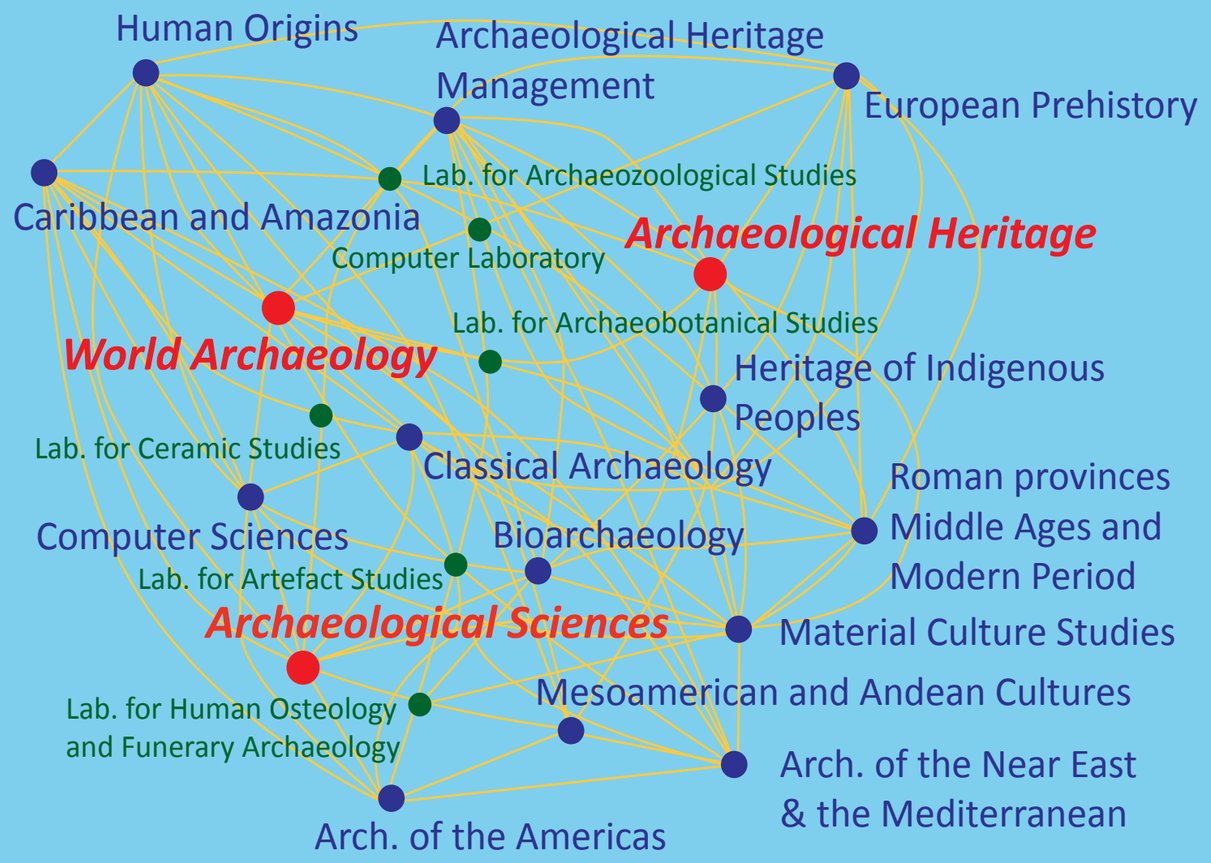

Illustratie: Het complexe netwerk van samenwerkingsverbanden binnen de faculteit

ONDERZOEK

De faculteit zet in op het ontwikkelen van grensverleggend, inter- en transdisciplinair onderzoek van het allerhoogste niveau. Daarbij wordt uitgegaan van de versterking van onderzoek dat zich richt op essentiële thema's in de ontwikkeling van de menselijke samenleving wereldwijd vanuit een interdisciplinair perspectief. Deze thema's worden vanuit een regionale insteek in een globale context (*World Archaeology*) en door middel van de toepassing en ontwikkeling van innovatieve methoden en technieken vanuit de natuurwetenschappen (*Archaeological Sciences*) bestudeerd. De focus ligt op Europa, Amerika's, het Nabije Oosten en Mediterrane gebied, en de vroege Hominiden wereldwijd. Cruciaal in het onderzoek is de doelstelling dat het verleden een plaats krijgt in het heden, waarbij valorisatie en het betrekken van bestaande gemeenschappen centraal staan (*Archaeological Heritage*) en waarbij, bijvoorbeeld de experimentele archeologie, *Archaeological Sciences* en het publiek bij elkaar worden gebracht. Door op deze manier te werken, worden traditionele disciplinaire grenzen overschreden en in bepaalde gevallen zelfs nieuwe transdisciplinaire inzichten gegenereerd.

Een belangrijke stap die de faculteit hierbij wil maken, is om een nog krachtiger basis te geven aan de *Archaeological Sciences* door te investeren in het onderzoek en het palet uit te breiden met onder andere *Archaeological Computer Sciences.*

Ook wil de faculteit het erfgoedonderzoek verdiepen door het onderzoek en onderwijs van het erfgoed van de inheemse volkeren (*Heritage of Indigenous Peoples*) verder te ontwikkelen. Het gaat hier om een benadering die in Europa tot nu toe nauwelijks wordt toegepast, maar juist aan de Faculteit der Archeologie een sterke en succesvolle vertegenwoordiging heeft. Met het ontstaan van vacatures voor wetenschappelijk personeel binnen het toekomstige departement *Archaeological Heritage* doen zich kansen voor om de erfgoedstudies in dit kader verder vorm te geven.

Tevens beoogt de faculteit met haar participatie in het Leiden-Delft-Erasmus Universiteit (LDE) *Center for Global Heritage and Development* verdere uitbouw en vertakking van het erfgoedonderzoek te bevorderen. De intentie is om met dit LDE-centrum nieuwe bruggen te slaan naar andere disciplines en zo een innovatieve en transdisciplinaire vorm van erfgoedonderzoek mogelijk te maken.

Foto: Mixteeks beeldhandschrift: Funerair orkest bij het begrafenis ritueel van de vermoorde halfbroer van de Mixteekse vorst 8-Hert 'Jaguarklauw'. Codex Iya Nacuaa (rond 1500) , Weltmuseum Wenen

ONDERWIJS

Het verzorgen van onderwijs is naast het verrichten van onderzoek de kerntaak van de faculteit. Onderwijs en onderzoek zijn nauw verweven. In principe is elke docent ook een ervaren onderzoeker en omgekeerd. In het navolgende gaan wij in op een aantal recente acties.

Foto: Grafheuvel bij Apeldoorn

De onderwijsactiviteiten en -prestaties van elk lid van het wetenschappelijk personeel komen nadrukkelijk aan de orde in de afspraken voortvloeiend uit het jaarlijkse Resultaat- en Ontwikkelingsgesprek (R&O) en dragen expliciet bij aan de uiteindelijke beoordeling.

De nieuwe en gediversificeerde onderwijsfaciliteiten in het Van Steenisgebouw komen de kwaliteit van het facultaire onderwijs zonder meer ten goede.

De faculteit is goed op weg om de eerder gemaakte prestatieafspraken (te toetsen eind 2015) met het College van Bestuur na te komen. De BKO-normen zullen ruimschoots worden gehaald. Ook de instroom in het excellentietraject (*honours*-onderwijs) steekt ruim boven de gestelde norm uit. De instroom in de masteropleiding, met name uit het buitenland, voldoet aan de doelstellingen en de faculteit acht verdere groei zowel opportuun als realistisch. De instroom in de propedeuse vereist aandacht en de faculteit speelt in op de veranderende landelijke trend (afname van studentenaantallen) door middel van de inrichting van een Engelstalige bachelor vanaf 2015. De afspraken aangaande het studiesucces worden gerealiseerd met behulp van studieplan, mentoraat en participatie in het universiteitsbreed geïmplementeerde project *Sterker aan de Start*. De faculteit hecht veel belang aan het bewezen succes van het mentoraat.

Onderwijsvernieuwing

Onderwijsvernieuwing en professionalisering van de docent staan hoog in het vaandel van de Universiteit Leiden. De faculteit zal verdere initiatieven ontplooien op het terrein van de digitalisering van het onderwijs, waaronder *blended learning*, digitaal toetsen, en open en online onderwijs. De faculteit streeft ernaar om in 2015 een *Massive Open Online Course* (MOOC) en/of *Small Private Online Course* (SPOC) op bachelorniveau aan te kunnen bieden, gebouwd rondom een breed en aansprekend, wereldwijd inzetbaar thema.

Titel Master of Science (MSc) en andere accreditaties

De faculteit is van mening dat het scheppen van de mogelijkheid de titel Master of Science te behalen, wervend kan werken en de instroom in de masterstudie, met name van internationale studenten, kan vergroten. Momenteel kunnen studenten Archeologie in een gedoogsituatie de titel *Master of Science* verkrijgen na afronding van de studie Archeologie met bepaalde specialisaties. Het gaat hierbij om specialisaties met een bètakarakter, zoals Paleoecologie, Osteoarcheologie, *Material Culture Studies* en *Archaeological Computer Sciences* (vanaf 2015). Onderzocht zal worden of en op welke wijze de (R)MSc een geaccrediteerde invulling kan worden gegeven, dit eveneens met het oog op de werving, vergroting van de instroom, transparantie van het studieaanbod, en aansluiting op de arbeidsmarkt.

Verbreding Research Master palet

Het palet aan keuzemogelijkheden binnen de Research Master is recentelijk uitgebreid. De faculteit beoogt hiermee een aantrekkelijke *research-oriented* opleiding vorm te geven, gericht op excellente (inter)nationale studenten. Op den duur wordt gestreefd naar een *tailormade* invulling van het programma Research Master waarin studenten een pakket aan vakken kunnen samenstellen dat nauw aansluit bij hun afstudeerthema.

Museum Studies

De pilotspecialisatie *Museum Studies* wordt ingebed binnen het departement *Archaeological Heritage*. De specialisatie wordt ontwikkeld in samenwerking met externe partijen.

Engelstalige Bachelor

De faculteit richt met ingang van het academisch jaar 2015/16 naast de Nederlandstalige een Engelstalige propedeuse in. Het tweede en derde bachelorjaar worden respectievelijk vanaf 2016/17 en 2017/18 in de Engelse taal verzorgd. Docenten die hierin participeren, dienen over een BKE-certificaat te beschikken. Personele knelpunten in het onderwijs die door de invoering van de Engelstalige bachelor ontstaan, zullen door de faculteit worden weggenomen. Vanwege de arbeidsmarkt in Nederland kunnen bepaalde tweede- en derdejaarsvakken gemotiveerd ook in de Nederlandse taal worden verzorgd. Evaluatie van het Engelstalige programma is voorzien voor het voorjaar van 2018.

Een nieuwe structuur van het derde bachelorjaar moet leiden tot een aantrekkelijker en wervender *undergraduate* opleiding voor (inter)nationale studenten. Er wordt nagedacht over een herindeling in thematische *tracks*.

16

OPLEIDING, MAATSCHAPPIJ EN ARBEIDSMARKT

Maatschappelijke veranderingen, globalisering en nieuwe vragen vanuit de arbeidsmarkt maken in toenemende mate duidelijk dat in de opleiding tot Archeoloog meer diversificatie nodig is. Waar het onderwijs van oudsher sterk gericht was op de opleiding tot onderzoeker gespecialiseerd in een bepaalde regio, is er inmiddels ook grote behoefte aan opleidingen waarin vaardigheden en kennis worden opgedaan op het gebied van erfgoedbeheer en -beleid en van archeologische bètawetenschappen. De toenemende internationalisering en vraag naar inter- en zelfs transdisciplinair opererende archeologen maakt duidelijk dat vaardigheden als het combineren van methoden en theorieën uit verschillende vakgebieden en/of regio's een kwaliteit op zich is geworden. De aanpassingen in onze opleiding, zoals het stimuleren van studenten om de studie van een regionale specialisatie te verbinden met een science- of erfgoedspecialisatie, spelen op deze ontwikkelingen in.

Het Leidse archeologieonderwijs is op dit moment een sterk internationaal 'merk', met in Leiden getrainde studenten werkzaam in alle werelddelen in een breed spectrum aan academische en erfgoedinstellingen. Onderzoeks- en erfgoedinstellingen in binnen- en buitenland vormen onze primaire focus, omdat het onze overtuiging is dat de kwaliteit van de 'gravende praktijk' (bijvoorbeeld in de Nederlandse cyclus van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ)) sterk gebaat is bij goed opgeleide en kritische jonge academici. Tegelijkertijd bieden we die academici ook de mogelijkheid zich in de MA-fase op beroepsmogelijkheden te specialiseren.

De opleiding is ook toegerust voor een toekomstig werkveld in Nederland. Er is aandacht voor landschapsarcheologie en erfgoedbeheer, voor zowel de praktische alsook de wettelijke en beleidsmatige aspecten van veldwerk en erfgoedbeheer en het werken volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). Door de uitbreiding van de opleiding met specialisaties in de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd, en nieuwe opleidingsmogelijkheden in veldwerk in zowel de BA alsook de MA (*internships*), is het palet aan keuzes uitgebreid. De faculteit kiest ervoor om studenten voor een deel op te leiden in eigen, toonaangevende opgravingsprojecten die een niche in de Nederlandse archeologie vormen, zoals het onderzoek van grafheuvellandschappen. Hierin werkt zij nauw samen met partners in Zuid- en Noord-Holland (gemeentelijke archeologische diensten, het zogenoemde 'Verbond van Leiden' en de Westfriese gemeenten) en Midden- en Zuid-Nederland (grote gemeenten als Oss en Apeldoorn naast het Kroondomein 't Loo).

De arbeidsmarkt in het archeologisch werkveld in Nederland raakt echter verzadigd en de arbeidsmogelijkheden in de Nederlandse commerciële archeologie zijn de laatste jaren sterk achteruitgegaan. Tegelijkertijd is er meer behoefte ontstaan aan academici die een archeologische achtergrond combineren met kennis en ervaring op het gebied van erfgoedbeleid en -beheer, publieksbereik en -participatie. De keuzespecialisatie erfgoed studies voorziet hierin, en met name door de invoering van *internships* in de MA-studie, waarbij studenten stage lopen bij het rijk en lokale of provinciale overheden, erfgoedinstellingen en musea, wordt het studenten mogelijk gemaakt om werkervaring in dit veld op te doen. De nieuwe *internships* in de MA-studie zorgen er ook voor dat de meer traditionele opleidingen tot regionaal (veld)archeoloog beter op de arbeidsmarkt aansluiten. Hierbij wordt studenten bijvoorbeeld geleerd leidinggevende taken bij opgravingen te verrichten. In het kader van het voorbereiden van studenten op hun toekomstige werkomgeving speelt de facultaire carrièremarkt een belangrijke rol.

Gezien haar unieke positie in de archeologie van het Caribisch gebied is de faculteit van evident belang voor de archeologie van de overzeese delen van het Koninkrijk der Nederlanden, zowel ten aanzien van het onderzoek van het inheemse als dat van het koloniale erfgoed. Hier ligt ook een taak op het gebied van de lokale informatie, educatie en valorisatie alsmede met betrekking tot de ondersteuning van de lokale archeologische en museale infrastructuur.

Over het algemeen zijn de opleidingen bij de Faculteit der Archeologie belangrijk voor de opleiding van lokaal kader in de regio's waar de faculteit onderzoek doet, zowel op het gebied van (KNA-conform) veldwerk, alsook op het gebied van depotmanagement en in de museale en erfgoedsfeer. Alleen al voor de wetenschappelijke 'nazorg' en valorisatie alsmede voor de continuïteit van goede contacten en de planning van verder archeologisch onderzoek ter plekke is een goede samenwerkingsrelatie met collega's en instellingen in deze regio's cruciaal. De faculteit scout en stimuleert dan ook lokale medewerkers en potentiële studenten om in Leiden een (deel van hun) opleiding te volgen (op zowel BA- of MA-, dan wel op RMA- of PhD-niveau).

Foto: Opgraving in de Dominicaanse Republiek

ONTWIKKELINGEN EN SAMENWERKINGS-VERBANDEN

Foto: Studie in het osteoarcheologisch laboratorium

Nieuwe posities

Op het gebied van de *Archeological Sciences* bestaat een vacature voor een hoogleraarspositie. Er wordt gezocht naar een academicus die een brug kan slaan tussen de bestaande specialisaties en het vak verder kan ontwikkelen en inbedden in een internationaal netwerk.

Er is een *Tenure Track* positie opengesteld ten behoeve van de ontwikkeling van onderzoek op het gebied van *Archaeological Computer Sciences*. De faculteit maakt hiermee definitieve profielkeuzes mede ten behoeve van de realisering van een MSc-opleiding.

Met steun van het Prof. dr. A.W. Byvanck Fonds van het Leids Universiteits Fonds is in 2010 de parttime (0.4 fte) Byvanck-leerstoel gerealiseerd met als leeropdracht de Archeologie dan wel Kunstgeschiedenis van de Klassieke Oudheid. Deze leerstoel is ondergebracht bij de Faculteit der Archeologie in samenwerking met de Faculteit der Geesteswetenschappen, omdat de leeropdracht raakvlakken heeft met de Archeologie, Griekse en Latijnse Taal en Cultuur en Kunstgeschiedenis.

Wetenschappelijke integriteit

De faculteit heeft maatregelen getroffen op het gebied van de wetenschappelijke integriteit voor de staf als geheel en op alle onderwijs- en onderzoeksniveaus. In samenwerking met de landelijke onderzoekschool ARCHON zal een op de beroepspraktijk gerichte jaarlijkse cursus/workshop *Wetenschappelijke Integriteit* (en ethiek) ontwikkeld worden. Controle op de naleving van de plagiaatcheck met name bij proefschriften wordt beter ingebed in de procedures.
Meer informatie over de genomen maatregelen is te vinden in de facultaire nota "Wetenschappelijke Integriteit" van 2 oktober 2014.

Datamanagement en Open Access

In afstemming op het universitaire beleid zet de faculteit sterk in op het in *Open Access* toegankelijk maken van data en publicaties. De faculteit heeft voor wat betreft de archeologie in Nederland een systeem opgezet om opgravingsgegevens na afronding voor iedereen toegankelijk te maken (DANS). Het streven is om ook de rest van het facultaire onderzoek op deze manier te archiveren.

Diversiteitsbeleid

De faculteit bevordert, in overeenstemming met het universitaire beleid, een diversiteitsbeleid en stelt iedereen, ongeacht sekse, etniciteit, culturele achtergrond, seksuele oriëntatie of functiebeperking, in staat haar of zijn talenten optimaal te ontplooien. Bij de vervulling van open te stellen posities wordt actief gezocht naar een invulling die overeenstemt met het diversiteitsbeleid. Bij de werving van PhD-studenten en postdoc-medewerkers wordt actief gezocht naar kandidaten met een niet-Nederlandse culturele achtergrond.

Werving

De wervingsstrategie van de faculteit richt zich naast de Nederlandse student op de internationale bachelor- en masterstudenten, promovendi en postdocs.

De facultaire website wordt zo vormgegeven, dat de navigatiestructuur helder en de informatie transparant is. Er dient een duidelijk en volledig overzicht te worden gegeven van het onderzoek dat vanuit de faculteit wordt verricht en van de cursussen die worden aangeboden. Er wordt een filmimpressie van zowel onderwijs als onderzoek op de faculteit aan het bestaande documentatiemateriaal toegevoegd. Masterscripties, dissertaties en publicaties worden zoveel mogelijk online beschikbaar gesteld.

Nieuwe samenwerkingsverbanden

Op het gebied van de forensische archeologie wordt in samenwerking met de Faculteit Rechtsgeleerdheid (Strafrecht en Criminologie) en het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) nagegaan of er een minor of MA-specialisatie ontwikkeld kan worden. In 2015 en 2016 biedt de Faculteit der Archeologie in samenwerking met het NFI en de Leidse criminologen de *honours class Body of Evidence* aan.

Onlangs is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met het *Textile Research Centre* (TRC) waardoor het onderzoek naar vezels, textiel en mandenmakerij een plaats krijgt in het MA-onderwijs. Microscopisch onderzoek naar plantbewerkingswerktuigen en (plant-aardige) vezels bij *Material Cultural Studies* wordt zo gecombineerd met de meer ambachtelijke studie die het TRC uitvoert.

De faculteit onderzoekt ook de mogelijkheid tot samenwerking op het gebied van *Heritage of Indigenous Peoples* met de faculteiten der Sociale Wetenschappen (Culturele Antropologie), Rechten en Geesteswetenschappen, dit mede in het kader van het profileringsgebied *Global Interaction of People, Culture and Power through the Ages*.

Erfgoedstudies zijn in hoge mate discipline-overstijgend. Om de nieuwe nadruk op erfgoedstudies beter in te bedden, huisvest de faculteit sinds 2013 het LDE *Center for Global Heritage and Development*. Hierin worden samen met de partners van de Technische Universiteit Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam onderzoeksprojecten ontwikkeld waarbij wetenschappers uit uiteenlopende disciplines als Archeologie, Landschaps-studies, Bouwhistorie, en Kunst- en Cultuurwetenschappen samenwerken.
De faculteit wil in de komende jaren in dit verband post-academisch onderwijs ontwikkelen.

De faculteit participeert in het nieuwe samenwerkingsverband LeidenGlobal. Hierin bundelen Leidse onderzoeksinstellingen en musea hun wetenschappelijke en educatieve kennis op het gebied van *Global and Area Studies*. Naast de instituten en faculteiten van de universiteit zijn in dit samenwerkingsverband het Nationaal Museum van Wereldculturen (voorheen Rijksmuseum Volkenkunde), het Rijksmuseum van Oudheden en vijf onderzoeksinstellingen vertegenwoordigd. De faculteit gaat ervan uit, dat deze samenwerking in ieder geval in het eerste jaar van zijn bestaan op effectiviteit en op zichtbaarheid van de samenstellende disciplines wordt geëvalueerd.

De Faculteit der Archeologie werkt met de faculteiten Geesteswetenschappen en Sociale Wetenschappen (met name Culturele Antropologie) samen binnen het universitaire profileringsgebied *Global Interaction of People, Culture and Power through the Ages*. Binnen dit profileringsgebied wordt een groot aantal talen, culturen en samenlevingen in hun historische context vanaf de prehistorie tot heden bestudeerd. Hierbij worden lokale, (trans) nationale en intercontinentale verbanden en interacties onderzocht vanuit een in ruimte en tijd vergelijkend perspectief. De faculteit verwacht in dit kader haar zichtbaarheid te vergroten.

Door de verhuizing van de faculteit naar het *Bio Science Park* zal mogelijk de samenwerking met de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen (DNA-laboratorium, *Cell Observatory*), het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC), het *Naturalis Biodiversity Center* en de Hogeschool Leiden intensiveren, onder meer op het terrein van interdisciplinaire minoren.

De aan de faculteit gelieerde instellingen Archol (contractarcheologie en archeologisch veldwerk) en LAB (specialistisch onderzoek op het gebied van de Paleobotanie, Osteoarcheologie, Archeozoölogie en Materiële Cultuurstudies) zijn werkzaam in de commerciële Archeologie. Door een andere, meer intensieve vorm van overleg is de synergie tussen de faculteit en Archol toegenomen. Archol, en op kleinere schaal LAB, bieden onze studenten goede mogelijkheden voor stageplaatsen (BA) en *internships* (MA), zowel ten aanzien van veldwerk als het uitwerken van vondstmateriaal. Dit biedt belangrijke nieuwe mogelijkheden voor studenten om ervaring op te doen in een toekomstig werkveld. Archol en LAB waren tot voor kort uitsluitend op de Nederlandse markt gericht, maar breiden hun activiteiten nu uit naar gebieden (ver) buiten de landsgrenzen. De faculteit onderzoekt de mogelijkheid om op een meer intensieve wijze met beide bedrijven samen te werken, bijvoorbeeld in gemeenschappelijke onderzoeksprojecten in binnen- en buitenland.

De facultaire financiële vooruitzichten op middellange termijn zijn redelijk gunstig, als direct uitvloeisel van het verwerven van onevenredig grote NWO- en EU-subsidies in de afgelopen jaren. De Universitaire Kadernota 2015-2018 voorziet mede vanwege de positieve AEG-koppeling van eerste geldstroomtoewijzing aan deze subsidies in een stabiel budget. Dit ondanks een forse, generieke universitaire korting. De schaduwzijde van bedoelde koppeling is, bij het onvermijdelijk teruglopen van subsidie-inkomsten, een dalend financieel perspectief vanaf 2019 (niet zichtbaar in de huidige prognoses). Een en ander zelfs als de faculteit nog het nodige aan extra middelen weet te mobiliseren.

Dit betekent dat de faculteit gericht, direct of indirect zal investeren in die onderwijs- en onderzoeksactiviteiten waarvan binnen de planperiode revenuen mogen worden verwacht, zo ook in de daartoe noodzakelijke infrastructuur. De faculteit heeft ervoor gekozen om te komen tot een adequate inrichting van de onderwijs- en onderzoeksfaciliteiten in het Van Steenisgebouw. Deze inrichting is mogelijk gemaakt met hulp van het College van Bestuur. De hiermee gepaard gaande kosten, eenmalig zowel als afschrijvingen, moeten worden gezien als voorbeeld van het voorgestane investeringsbeleid.

Elders in dit Strategisch Plan is al aangegeven welke prioriteiten ten aanzien van onderwijs en onderzoek wij in dit verband kansrijk achten (Engelstalige bachelor, *Archaeological Computer Sciences,* laboratoriumfaciliteiten, *Archeological Sciences,* en ICT en Onderwijs). Vanzelfsprekend zal de faculteit ook middelen reserveren om voor de Archeologie specifieke, schoksgewijze veranderingen in de MA-instroom te kunnen opvangen.

Hiernaast krijgen de intrafacultaire 'bijzondere budgetten', zoals die voor Textielonderzoek, het DNA-laboratorium, isotopenanalyse en NCL, het karakter van doeltoewijzingen die telkenjare op hun onderzoeksrendement zullen worden beoordeeld. Hetzelfde geldt voor het aanjaagbudget voor de Engelstalige bachelor dat reeds vrijgemaakt is, en voor een eventuele investering in minoren.

Deze medaille heeft echter een keerzijde. Onze financiële armslag om in de eerste geldstroom vaste dienstverbanden te realiseren, is bijzonder beperkt. Dit houdt in dat wij het strikte beleid ten aanzien van meer structurele verplichtingen (de slogan 'binnen de Faculteit der Archeologie is iedere vaste aanstelling een beleidsbeslissing', van hoogleraar tot onderwijsondersteuningspost) zullen continueren.

De basisbudgetten waarover de facultaire leerstoelgroepen, los van subsidiegelden, de beschikking hebben, zijn naar ons inzicht zeker voor een faculteit met *science*-inslag, tamelijk beperkt. Op korte termijn staan we dan ook een verhoging voor van het basisbedrag per leerstoelgroep, per slot de kern van onze onderzoeksorganisatie.

De investeringen die het College van Bestuur zich heeft getroost in het Van Steenisgebouw zijn aanzienlijk. Met name voor de laboratoria geldt, dat deze nagenoeg het niveau *state of the art* hebben bereikt. Van de 'nieuwe gebruikers' wordt daarom een bijzondere inspanning met betrekking tot het mobiliseren van extra middelen verwacht. De laboratoria dienen in economische termen hun rendement op te leveren, zowel in externe subsidies als in bijdragen tot het MA-onderwijs.

Onderzocht wordt of in samenwerking met het LDE *Center for Global Heritage and Development* in het kader van het verbreden van het onderwijspalet het Van Steenisgebouw ingezet kan worden voor post-academisch onderwijs of voor het organiseren van een *summer school*.

Houw met prehistorisch zwaard markeert opening verhuizing Faculteit der Archeologie

Met een houw van een prehistorisch zwaard hakte rector magnificus Carel Stolker op donderdag 25 september 2014 bij het Van Steenisgebouw een lint door. Daarmee konden twee dagen van festiviteiten beginnen, waaronder een 'archeologische ambachtenmarkt'.

Foto: Rector Stolker is er net in geslaagd het Van Steenisgebouw succesvol te openen. Rechts decaan Archeologie Corinne Hofman.

FINANCIËN EN HUISVESTING

Foto: Experimenteel project Huize Horsterwold

PERSONEELSBELEID

Foto: Opgraving in de Zwarte Woestijn in Jordanië

Loopbaanbeleid

Het personeelsbeleid voor zowel het wetenschappelijk als ondersteunend personeel is gericht op het aantrekken, vasthouden en ontwikkelen van talent. Om medewerkers in staat te stellen aan deze eisen te voldoen, wordt in toenemende mate geïnvesteerd in goede begeleiding en opleiding van de medewerkers in vaste dienst en in Talent Track-aanstellingen (zie hieronder). Uitgangspunt is dat de medewerkers door dit loopbaanbeleid blijven investeren in hun ontwikkeling en zowel hun wetenschappelijke als onderwijskundige 'marktwaarde' versterken. Centraal staat het opbouwen van een sterk, internationaal curriculum vitae, inclusief bewezen *earning capacity* en maatschappelijke impact.
Hoewel onderwijs gegeven wordt in de context van onderzoek, wordt nu ook een loopbaanbeleid ontwikkeld voor medewerkers die excelleren in onderwijs (via de *Leiden Teachers' Academy*).

Basiskwalificatie Onderwijs (BKO), verdere ontwikkeling

De faculteit streeft naar een 100% rendement op het behalen van BKO-certificaten: binnen twee jaar na aanstelling dient een docent het BKO-certificaat te hebben behaald. Per 31 december 2015 zal in ieder geval 80% van de docerende stafleden met een aanstelling van minimaal 0.5 fte voor een periode van ten minste een jaar een BKO-certificaat hebben behaald.
De komende drie jaar krijgen de stafleden die betrokken zijn bij het onderwijs, indien nodig, de mogelijkheid zich te scholen met ondersteuning van het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing (ICLON). Ieder jaar worden er thema's vastgesteld waarop vierjaarlijks een workshop plaatsvindt. Deze thema's verdiepen onder

meer de cursussen gevolgd ten behoeve van het behalen van het BKO-certificaat. Stafleden kunnen zich richting een bestuurlijke functie (bestuur, commissies) ontwikkelen. Indien zij hiervoor in aanmerking komen, kunnen ze verschillende leergangen volgen.Vanaf 2015 dienen alle docenten die Engelstalige colleges verzorgen, in het bezit te zijn van het certificaat Basiskwalificatie Engels (BKE).

Facultaire sabbaticalregeling

In 2010 werd een nieuwe sabbaticalregeling vastgesteld die het mogelijk maakt om zonder extra verlof te sparen, toch met sabbatical te gaan. Met ingang van 1 september 2014 is de sabbaticalregeling aangescherpt: wetenschappelijk personeel mag één keer per 7 jaar een sabbatical aanvragen.

Foto: Opgravingswerkzaamheden in Les Cottés in Frankrijk

Inschaling en bevordering

De faculteit streeft ernaar begin 2015 de nota 'Loopbaanbeleid Faculteit der Archeologie' vast te stellen, met hierin opgenomen de formulering van eenduidige richtlijnen voor de inschaling en bevordering van het wetenschappelijk personeel, opdat geen besluitvorming meer op *ad hoc* basis kan plaatsvinden. Er worden criteria ontwikkeld die geobjectiveerde toetsing kunnen garanderen. Daarnaast moeten per functie evaluatiedomeinen worden bepaald.
Na elke 5 jaar wordt het dienstverband geëvalueerd, waarbij wordt nagegaan of een medewerker in aanmerking komt voor bevordering. Tussentijdse bevordering (binnen de vijfjaarsmarge) is alleen bij hoge uitzondering mogelijk.
Bij een verzoek tot bevordering van een zittende medewerker tot universitair hoofddocent (UHD) stelt het faculteitsbestuur in overleg met de betrokken departementsvoorzitter en/of de leider van een onderzoeksgroep een toetsingscommissie in. Deze toetsingscommissie bestaat in ieder geval uit een hoogleraar en een universitair docent 'UD' of UHD uit het desbetreffende vakgebied. De toetsingscommissie brengt advies uit aan het faculteitsbestuur. In dit advies wordt vastgelegd aan welke evaluatiedomeinen de kandidaat naar de mening van de commissie voldoet en op welke gebieden de kandidaat zich eventueel nog zal moeten ontwikkelen.
Binnen het R&O-gesprek dient het loopbaanperspectief voor de betreffende medewerker uitdrukkelijk aan de orde te komen. Dit zou bij voorkeur moeten leiden tot concrete afspraken voor het komende jaar of de komende jaren.
De hoogleraarspositie is niet meer gekoppeld aan (vaste) leerstoelen. Ook de hoogleraarspositie wordt opgenomen in het loopbaanbeleid, met als kanttekening dat het aantal hoogleraarsposities beperkingen kent.

Talent Track

Als uitwerking van het facultaire loopbaanbeleid is de *Talent Track*-aanstelling ingevoerd. Dit is een tijdelijk dienstverband dat, indien wordt voldaan aan een aantal vooraf vastgestelde criteria, kan resulteren in een vaste aanstelling met doorgroeimogelijkheden. Excelleren in onderwijs, onderzoek en aangetoonde *earning capacity* staan hierbij centraal. Eind 2013 werd de *Talent Track*-procedure geëvalueerd en op enkele punten aangepast:

- een *Talent Track*-procedure wordt alleen gestart als er voorafgaand besloten is formatieruimte te realiseren;
- het betreft een tijdelijke aanstelling voor de duur van maximaal vier jaar;
- bij de aanstelling worden vaste evaluatiemomenten afgesproken waarin vooraf vastgestelde criteria worden getoetst op basis waarvan aan het einde van de eerste twee jaar een tweede termijn kan volgen of aan het einde van de track een vaste aanstelling;
- continuering na de eerste twee jaar of een vaste aanstelling volgt alleen als aan alle eisen wordt voldaan. Hierover adviseert een door het faculteitsbestuur vooraf ingestelde commissie;
- uitstekende onderwijs- en onderzoeksresultaten worden getoetst aan de hand van goede onderwijsevaluaties, publicaties in *peer reviewed* tijdschriften, (inter)nationale zichtbaarheid en een bewezen, substantiële *earning capacity* door het verwerven van onderzoekssubsidies uit de tweede of derde geldstroom.

Jaarlijkse besprekingen – de zogenoemde vlootschouwgesprekken
Het faculteitsbestuur is in 2010 gestart met een zogenoemde vlootschouw. Ten minste één maal per jaar bespreekt het faculteitsbestuur met het hoofd van de onderzoeksgroep in aanwezigheid van de voorzitter van het betrokken departement de ontwikkeling binnen de onderzoeksgroep en het departement en de consequenties hiervan voor organisatie en personeel als onderdeel van het strategisch personeelsbeleid en de planning- en controlecyclus.

Resultaat- en Ontwikkelingsgesprekken (R&O-gesprekken)
De competenties van de personeelsleden op het gebied van onderwijs, onderzoek en bestuur & beheer komen jaarlijks aan de orde in het R&O-gesprek. In de nieuwe organisatiestructuur is hier voor de departementsvoorzitter een belangrijke taak weggelegd. Aantal en kwaliteit van de R&O-gesprekken laten een dalende lijn zien. De komende jaren moet deze lijn krachtig worden omgebogen om de doelstelling van 100% in 2015 te halen.

Aanscherping promovendibeleid
Het doen van promotieonderzoek is een proces waarbij niet alleen het schrijven van een dissertatie, maar ook het opdoen van breed inzetbare vaardigheden (*transferable skills*) van belang is. Dit betekent dat er naast een onderzoekstraject ook een goed uitgewerkt leerpad dient te zijn. De Faculteit der Archeologie heeft daartoe voor promovendi in de Graduate School een curriculum ontworpen waarin kandidaten zich niet alleen verder kunnen bekwamen in op hun onderzoek toegesneden vaardigheden, maar ook in vaardigheden die een bredere toepassing hebben. Het nieuwe promotie-curriculum omvat een algemeen deel, georganiseerd door onze Graduate School en de nationale Onderzoekschool ARCHON. Daarnaast is er een deel dat meer toegesneden is op het opdoen van praktische vaardigheden, zoals op het gebied van schrijven en presenteren, maar ook op het geven van onderwijs. In totaal gaat het om 30 ects die gevolgd dienen te worden in het vierjarige promotietraject, en dan bij voorkeur voor het overgrote deel in de eerste drie jaar. De promovendus dient met haar/zijn begeleider een persoonlijk opleidings- en begeleidingsplan op te stellen voor de duur van het promotietraject. In dit *Training and Supervision Plan* worden afspraken over de (frequentie van) begeleiding vastgelegd alsook over het volgen van algemene cursussen, waarbij veel ruimte is voor opleidingen die op de eigen wensen zijn toegesneden. Daarnaast organiseert de Graduate School twee keer per jaar een PhD-presentatiesdag waarop alle interne promovendi van de Faculteit met elkaar in discussie kunnen treden over hun onderzoek.
De Graduate School borgt de kwaliteit en voortgang van de individuele promotietrajecten onafhankelijk van de promotores via een systeem van *progress assessments*, de *PhD-Annual Review*.

Postdoc Community
De faculteit hoopt met het realiseren van een hechte *postgraduate* gemeenschap nieuw *postdoctorate* onderzoek te stimuleren. Kerntaak van de postdocs is om jaarlijks twee artikelen in peer-reviewed tijdschriften te publiceren, bij voorkeur in Open Access. Van de postdocs (met uitzondering van de postdoc-aanstellingen waarvoor restricties gelden zoals de Marie Curie Fellowships) wordt verwacht dat zij participeren in enkele van onderstaande activiteiten.
Deze zullen hen betere kansen geven op de arbeidsmarkt:

- een eigen lijn ontwikkelen die het facultair onderzoek ondersteunt en op basis waar van nieuw onderzoek kan worden aangevraagd;
- betrokken zijn bij de begeleiding van PhD-kandidaten en MA-studenten (tutorschap);
- beoordelen en 'coachen' van onderzoeksaanvragen van collega onderzoekers;
- mede verzorgen van en/of participeren in collegereeksen met onderzoeksgebonden, onderzoeksgerelateerd onderwijs;
- bijdragen aan de zogenoemde RMA-*Thematic Courses* en *Honours Classes;*
- het samen met promovendi opzetten van een workshop of congres in het opleidingsprogramma voor de nationale Onderzoekschool ARCHON;
- BKO-certificaat behalen (ten behoeve van de bevordering van de eigen loopbaan en ter versterking van het persoonlijk curriculum vitae);
- participeren in de organisatie van een postdoc-dag (2× per jaar).

Aantrekken (inter)nationaal toptalent
Een speerpunt in het beleid van de faculteit is om wetenschappelijk toptalent van buiten aan te trekken. Dit geschiedt via interne selectie (*Talent* en *Tenure Tracks*), maar ook door via de LDE- en ESF-netwerken en het Leids Universiteits Fonds (LUF) en Prof. dr. A.W. Byvanck Fonds toptalent via kort- of langdurende aanstellingen aan de faculteit te verbinden. Ook wil de faculteit nadenken over het opzetten van een fonds om externe onderzoekers te faciliteren met betrekking tot het voorbereiden van onderzoeksaanvragen ten behoeve van aan de faculteit uit te voeren onderzoek.

VERSTERKING BAND MET BEROEPSPRAKTIJK EN ALUMNI BELEID

De faculteit wil de band met de beroepspraktijk versterken en zal zich in de nabije toekomst richten op twee hieraan gerelateerde zaken:

- *Friend raising*: het realiseren en versterken van een blijvende binding tussen de Faculteit der Archeologie en haar alumni (‘*friends*’);
- *Fund raising*: de faculteit zal op termijn aansprekende projecten selecteren ten behoeve van de fondsenwerving onder alumni.

De groep alumni (in 2014 meer dan 1100 personen) is te divers om als één groep te benaderen. Om diegenen te selecteren die graag contact willen houden met de faculteit (versus de afgestudeerden die geen binding meer voelen/wensen) zal in 2015 de Vereniging van Alumni van de Faculteit der Archeologie (VAFA) worden opgericht. De faculteit verwacht via de VAFA een meer betrokken groep alumni te kunnen bereiken. Ook zal getracht worden om – op termijn- in samenwerking met de VAFA ‘crowdfundingsprojecten’ te ontwikkelen. Hier liggen kansen, zeker voor aansprekende, representatieve internationale projecten. Gedacht wordt aan het instellen van een VAFA-Fonds uit contributies van de leden. De Vereniging zal een bestuur hebben dat uitsluitend uit alumni bestaat, en een Raad van Advies. Op de faculteit zal een alumni-beleidscommissie worden ingericht. Een en ander wordt in de loop van 2015 verder geconcretiseerd.

De faculteit wil door de organisatie van bijeenkomsten en events (lezingen, rondleidingen, excursies) haar alumni de mogelijkheid bieden te netwerken (dit is met name voor jonge alumni interessant), op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen de faculteit en van lopend archeologisch onderzoek, en onderling contact te houden. Momenteel worden de alumni actief betrokken bij verschillende pijlers binnen de faculteit, zoals:

- het jaarlijkse Leiden Archaeology Career Event (LACE);
- gastcolleges, stages en studievoorlichtingsbijeenkomsten;
- feedback op onderwijs (onder andere in het kader van onderwijsvisitaties);
- spraakmakende lezingen en symposia.

Foto: Studenten aan het werk

Foto: Schelpenhangers uit het Caribisch gebied

ADVIESRADEN

Raad van Advies
Met ingang van 1 januari 2012 is een Raad van Advies van de Faculteit der Archeologie ingesteld.

De Raad van Advies met leden uit het beroepenveld van de Archeologie heeft vooral tot taak het faculteitsbestuur te adviseren over de hoofdlijnen van het facultaire onderwijsbeleid, de voorbereiding van studenten op de arbeidsmarkt en de maatschappelijke dienstverlening van de faculteit.

Deze raad bestaat uit maximaal tien leden van buiten de facultaire gemeenschap. De leden van de Raad van Advies worden voor drie jaar benoemd door het faculteitsbestuur. Herbenoeming is mogelijk. De raadsleden treden af op eigen verzoek of wanneer zij de band met de Archeologie hebben verloren. De raad vergadert minimaal tweemaal per jaar.
De Raad van Advies kent thans de volgende samenstelling:

Mw. drs. Corien B. Bakker

gemeentearcheoloog van Den Haag en tot voor kort voorzitter van het Convent van Gemeentelijke Archeologen

Prof. dr. Jos G.A. Bazelmans

hoofd van de Sector Onderzoek van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en bijzonder hoogleraar aan de Vrije Universiteit (VU) Amsterdam

Prof. dr. Patrick Degryse

hoogleraar Archeometrie bij het Departement Aard-en Omgevingswetenschappen en directeur van het Centrum voor Archeologische Wetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven (België)

Drs. Evert van Ginkel

covoorzitter en penningmeester Stichting Archeologie en Publiek, medewerker TGV-presentaties

Drs. Tim de Ridder

gemeentelijk archeoloog te Vlaardingen

De Raad van Advies heeft een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit Strategieplan.

Internationale Wetenschapsraad
De faculteit streeft ernaar een raad van internationale vooraanstaande wetenschappers samen te stellen die tot taak heeft het faculteitsbestuur te adviseren over de onderzoeksstrategie en het publicatiebeleid in internationaal perspectief. De Internationale Wetenschapsraad kan een bijdrage leveren aan het denken over de versterking van de facultaire positie in Europa en daarbuiten.

Foto: Weekend september 2014 eerste jaar studenten Faculteit der Archeologie

In het licht van de vaststelling van de prestatieafspraken van de Universiteit Leiden en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) hebben College van Bestuur en de Faculteit de op basis van het Instellingsplan eerder vastgelegde Bestuursafspraken 2011-2014 herijkt en nieuwe Bestuursafspraken voor de periode 2013 – 2016 vastgesteld.

BIJLAGE: BESTUURSAFSPRAKEN 2013-2016

1. Instroom propedeuse studenten	75	
2. Instroom master	100	
3. Waarvan uit het buitenland	34%	
4. Uitval na 1 jaar *	10%	
5. Omzwaai na 1 jaar *	4%	
6. Herinschrijvingsrendement na 4 jaar *	70%	
7. Rendement 1-jarige master in 2 jaar	75%	
8. Deelnemers excellentie *	10% **	
9. Contacturen B-1 *	100%	
10. Aantal promoties	10	
11. Promotierendementen na 6 jaar	73%	
12. Omzet tweede geldstroom (M€)	M€ 1,7	
13. EU subsidies (M€)	M€ 0,58	
14. BKO-certificaten *	80%	
15. Vrouwen in hogere functies	25%	
16. Aandeel Overig OBP *	7%	

* Prestatieafspraak Ministerie van OCW

** Het aantal deelnemers aan excellentieprogramma's is onder voorbehoud van goedkeuring van de verbreding van de definitie door Sirius.

Kijk voor de exacte data en programma's op:

http://www.opendageninleiden.nl/

De contactgegevens vind je op:

http://www.studereninleiden.nl/studies/info/archeologie/

Volg ons op social media:

https://www.facebook.com/studiekeuzeLEI

https://twitter.com/studiekeuzeLEI